

i Stedet for selv at tage Initiativet dertil, var Grunden efter min Mening den, at Ministeren havde det bedre i sin Haand at fremskaffe de Oplysninger, som er nødvendige for at komme til Bunds i dette noget gammeldags og indviklede Forhold. Hvis Tilstanden alle Vegne var som paa Bornholm, hvor det drejer sig om rene Landbrugsejendomme, var Spørgsmaalet lige til at løse og vilde ikke volde særlige Vanskeligheder, men efter de Oplysninger, som i alt Fald jeg har faaet, drejer det sig paa andre Steder i Landet om Ejendomme af en helt anden Karakter, og for disse Ejendommers Vedkommende er jeg ikke sikker paa, at det vil være lige saa let at afløse dette Fæsteforhold, som det vil være, naar det drejer sig om rene Landbrugsejendomme. Naar jeg var med til at opfordre Ministeren til at fremsætte et Lovforslag, skete det i Tillid til, at Lovforslaget vilde blive ledsaget af Oplysninger, som Ministeren sikkert let vilde have været i Stand til at skaffe.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Enkeltheder i det foreliggende Lovforslag, som nu vil blive gjort til Genstand for Behandling i et Udvalg. Mit Parti gaar med til et Forsøg paa en Løsning af dette Spørgsmaal i Haab om, at Løsningen vil lykkes, men naar der er blevet sagt, at Udvalgsbehandlingen har Betingelser for at kunne foregaa hurtigt, vil jeg dog derimod indvende, at de Oplysninger, som efter min Mening allerede burde have været fremskaffede, vil det nu være Udvalgets Sag at skaffe fra de enkelte Egne, hvor man har dette Fæste. Det er nemlig vel rigtigt, at det angaar temmelig mange Tilfælde, 1,170 i hele Landet, hvoraf mellem 200 og 300 paa Bornholm, men det angaar ikke mange Besiddelser og Ejendomme, det er kun enkelte Godser her i Landet, som har den Slags Fæste. Jeg, som dog har haft meget med Fæsteforhold at gøre, har aldrig i mit Liv truffet paa det her omhandlede Fæsteforhold og blev helt overrasket ved at erfare, at det drejede sig om saa mange Tilfælde. Men det forekommer mig, at da Forholdet er koncentreret om nogle faa Godser her i Landet, skylder man at indhente fra disse alle de Oplysninger angaaende denne særegne Form for Fæste, som kan fremskaffes, og som, naar de er fremskaffede, vil danne et Grundlag for en Afløsning, der tager rimeligt Hensyn baade til Brugeren og til Ejeren.

Landbrugsministeren (K. Pedersen): Jeg maa udtale min Tak for den Modtagelse, Lovforslaget har faaet i dette høje Ting. Jeg finder kun Anledning til at gøre faa Bemærkninger. Først vil jeg gøre opmærksom paa, at jeg til anden Behandling bliver nødt til selv at stille et Ændringsforslag til § 5, 3die Linie. Der skulde der efter „kyndig Mand“ staa: „som Formand“, men de to sidstnævnte Ord er ikke kommet med, og jeg forbeholder mig at stille Ændringsforslag om, at de indsættes.

Det ærede Medlem fra Aars (Lillelund) fandt ikke Navnet paa Lovforslaget tiltalende, og det kneb for ham at faa det udtalt. Ja, det er et ejendommeligt Navn, men jeg tror ikke, man kan foreslaa et andet. Kan Udvalget imidlertid finde en dansk Betegnelse paa dette Fæsteforhold, skal jeg ikke have noget imod det, men, som sagt, det er vist vanskeligt at udtrykke Forholdet i et enkelt dansk Ord. Ministeriet har ikke kunnet tilvejebringe en saadan Betegnelse. Det gaar vel ogsaa med det her anvendte Ord som med saa mange andre: naar man først bliver nogenlunde vant til det, ved man meget vel, hvad det betyder, og kan bruge det.

Det ærede Medlem fra Aars savnede en Bestemmelse, hvorefter Ejeren af Jorden i dette Fæsteforhold i visse Tilfælde kunde faa Tilladelse til at undtage visse Arealer fra Overenskomsten, og det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) gav sin Tilslutning til disse Bemærkninger. Det kan jeg ogsaa udmærket godt gøre, og jeg skal gerne medvirke til, at en saadan Bestemmelse indsættes i Loven, men det er neppe særlig paakrævet, thi Kommissionen, som skal bedømme Værdien af Jorden, maa, dersom Jorden har særlig Betydning for Ejeren, sætte den saa meget højere i Pris, og den Mand, som skal købe denne Jord af Ejeren, maa derfor ønske, at Ejeren faar Tilladelse til at borttage et saadant mindre Areal, som ligger godt for ham, hvorefter Brugeren faar det øvrige til en rimeligere Pris. Men hvis Udvalget ønsker det, og man kan enes om det, har jeg ikke det fjerneste imod, at en saadan Bestemmelse sættes ind, for det er, som det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) sagde, ikke Meningen, at vi vil gøre Uret mod nogen.

Det ærede Medlem fra Rønne gav sin fulde Tilslutning til Lovforslaget og ligeledes det ærede Medlem fra Aakirkeby (Kofod), de to ærede Medlemmer, der i særlig Grad har rejst dette Spørgsmaal, og